

Repræsentant-
skabsmøde
2015

uddannelses
forbundet

Repræsentantskabsmøde den 20 maj 2015

Mundtlig orientering ved formand Hanne Pontoppidan

Velkommen

Endnu engang velkommen til repræsentantskabsmøde. Vi skal i dag i fællesskab drøfte emner med stor betydning for vores medlemmer.

Jeg skal på HB's vegne orientere om forbundets arbejde siden kongressen i november. OK-15 har selvfølgelig fyldt meget, men da evaluering af OK-15-forhandlingerne mv. har sit eget punkt her på repræsentantskabsmødet, vil det ikke fylde i denne orientering.

Kongres i november 2014

Orienteringen går som nævnt tilbage til kongressen. HB har selvfølgelig evalueret kongressen, og konklusionen er, at det var en rigtig god kongres med gode beslutninger og god dynamik og aktivitet på talerstolen. Det var positivt, at der også var debat om den mundtlige beretning. Deltagernes aktivitetsniveau og engagement skal fastholdes og meget gerne styrkes – der er stadig plads til forbedringer.

Med hensyn til workshoppene havde HB-medlemmerne hørt forskellige meldinger, men dog mest positivt. HB vil drøfte workshopformen grundigt førend kongressen i 2017 og evt. lave ændringer – i hvert fald skal det gøres klarere for de delegerede, hvad deres bidrag bruges til – at inputtet faktisk er grundlag for HB's arbejde i kongresperioden og for HB's indsatsplaner.

HB-valget blev oplevet som "kedeligt", og den tidligere HB har da også besluttet, at emnet "HB-valg" skal behandles førend kongressen i 2017.

Samtidigt må vi konstatere, at det var svært op til kongressen at få valgt tilstrækkeligt med delegerede og suppleanter. Her har vi et demokratisk problem. Hvordan får vi kongresdeltagelse til at give mening for tillidsvalgte og medlemmer, og hvordan får vi synliggjort muligheden for indflydelse via kongresdeltagelse. Hvordan får vi afstemt de delegeredes forventninger og forberedt dem bedre. HB vil drøfte dette og behovet for eventuelle vedtægtsændringer og i givet fald hvilke – skal vi evt. indskrænke antallet af delegerede? Det spørgsmål må HB drøfte og kongressen i givet fald tage stilling til.

Ny Hovedbestyrelse

Kongressen gav forbundet en næsten ny HB. Fem nye HB-medlemmer, og det var jo faktisk en stor udskiftning. HB og HB-arbejdet er hurtigt kommet i en god gænge.

Så hurtigt det var muligt, afholdt HB sit årlige HB-seminar. Seminaret havde oplæg om de faglige organisationers medlemsudvikling, om medlemshvervning og – fastholdelse, demokrati og handlekraft og styrkelse af medlemsinddragelsen. På baggrund af oplæggene arbejdede HB hen i mod en fastlæggelse af HB's arbejdsform.

På efterfølgende HB-møder har HB så besluttet sin forretningsorden og arbejdsform. HB har i sine drøftelser og beslutninger om arbejdsformen haft fokus på styrkelse af medlemsudviklingen og medlemsinddragelse og fokus på styrkelse af organisationens handlekraft.

HB har bl.a. besluttet en ny arbejdsform. I den nye HB har hvert HB-medlem et eller flere politiske ansvarsområder; f.eks. arbejdsmiljø, den Kombinerede UngdomsUddannelse, kontakten til de landsdækkende foreninger osv. Formålet er, at HB's samlede ekspertise kommer i spil til gavn for forbundet. HB har desuden besluttet ikke at oprette de to hidtidige udvalg – det fagpolitiske – og det uddannelses- og arbejdsmarkedspolitiske udvalg (jævnfør at det på kongressen blev besluttet, at det ikke længere skulle være vedtægtsbestemt). I stedet afholder HB et antal årlige temadage med relevante emner. Det skal skabe rum for en indledende åben drøftelse med henblik på eventuel behandling og beslutning på et efterfølgende HB-møde.

Hverdag med lov 409

Lov 409's gennemslag på hverdagen ude på arbejdspladserne fyldte meget før kongressen og ligeså i den efterfølgende periode.

Da Folketinget greb ind i vores overenskomster med lov 409, satte KL og Moderniseringsstyrelsen gang i en kampagne. Ledelsesrummet ude på skolerne måtte ikke begrænses af aftaler med tillidsrepræsentanterne. De kaldte lov 409 en "normalisering" af undervisningsområderne, men reelt blev lovindgrebet brugt til at fortælle bestyrelser og ledere på skolerne, at nu kunne de bare køre uden om tillidsrepræsentanterne som lokal aftalepart. Der er næppe andre områder i den offentlige sektor, hvor lokale aftaler er talt så meget ned af de centrale arbejdsgivere som på undervisningsområderne.

Arbejdsgivernes kampagne har gjort det til en stor og vanskelig udfordring at være tillidsrepræsentant på vores områder. Heldigvis vælger nogle ledelser at se bort fra kampagnen mod at indgå lokale aftaler og fortsætter det gode samarbejde mellem ledelse og tillidsrepræsentant. Men vi må desværre konstatere, at det for rigtig mange af vores tillidsrepræsentanter er blevet vanskeligere at få etableret et godt rum for drøftelse og forhandlinger med skolernes ledelser om gode rammer for lærerarbejdet i hverdagen.

Medlemsundersøgelsen i november sidste år dokumenterede, hvor galt det stod til efter lov 409 på vores skoler. Der er i den grad behov for drøftelser og forhandlinger mellem de lokale parter – ledelse og tillidsrepræsentanter. Det er her, der skabes løsninger i fællesskab om en god kvalitet i lærernes arbejde og om et godt professionelt arbejdsmiljø. Det er her, tilliden mellem parterne efter lovindgrebet kan genskabes. Det er her, der kan findes fælles bæredygtige løsninger om planlægning og tilrettelæggelse af arbejdet. Og det er her, man kan finde den rigtige balance mellem lærernes tid til undervisningsopgaverne og tiden til det arbejde, der er forudsætningen for, at undervisningen fungerer – særligt forberedelsen af undervisningen.

Ved OK-15 aftalte vi arbejdstidspapirerne med de centrale arbejdsgivere. Det er ikke noget prangende resultat. Men de bringer tillidsrepræsentanterne tilbage som en central samarbejdspart med ledelsen. Vores forventning er, at arbejdstidspapirerne bliver et afsæt for at nystarte drøftelser og forhandlinger mellem ledelsen og tillidsrepræsentanterne ude på skolerne.

Der er i den grad brug for, at forbundets tillidsrepræsentanter søger al den indflydelse, de kan få på forbedringer af medlemmernes arbejdsvilkår i hverdagen. Og der er i den grad brug for, at

ledelserne kender deres besøgstid og går ind i drøftelser og forhandlinger. Den alvorlige melding, vi fik fra medlemmerne i medlemsundersøgelsen i november, må ikke bare gentage sig næste gang, vi laver medlemsundersøgelse. Der er plads til forbedring ude på vores arbejdspladser!

Indflydelse får tillidsrepræsentanter ad mange veje: De daglige uformelle og formelle drøftelser/forhandlinger mellem parterne, processen ift. de nye arbejdstidspapirer, lønforhandlinger, arbejdet i SU og MED, repræsentation i bestyrelsen mv.

Det er fast arbejde at være tillidsrepræsentant. Og tillidsrepræsentanterne er under stort pres. Derfor skal alle vores kræfter lægges i at bakke tillidsrepræsentanterne på vores skoler op i deres daglige arbejde. Vi skal slå for, at der faktisk er den nødvendige tid til arbejdet. Vi skal bakke op med uddannelse, netværk, sparring og med bistand fra sekretariatets side. Vi skal stå vagt om de tillidsrepræsentanter, som behandles usagligt af deres ledelser. Og næsten vigtigst af alt: Vi skal gøre alt for at tale værdien af tillidsrepræsentantarbejdet op. Uden tillidsrepræsentanternes daglige arbejde, risikerer vi, at der åbnes en hovedvej til individualisering og del og hersk på vores arbejdspladser. Jeg er sikker på, at medlemmerne ikke ønsker den udvikling.

Derfor skal vi fortsat have et stærkt fokus på vores fællesskab i Uddannelsesforbundet.

Uddannelsesforbundet er ikke en servicevirksomhed, hvor man betaler et kontingent, for at tillidsrepræsentanten og "forbundet" klarer ærterne. Sådan, at man ud over kontingentet ikke behøver at bekymre sig om arbejdet for ordentlige vilkår for kollegerne og sig selv.

Nej, vi er et fællesskab, hvor vi skal bakke hinanden op. Tillidsrepræsentanter er i et hårdt pres. De skal have vores opbakning. Selvfølgelig fra forbundet centralt; det siger sig selv. Men det er også afgørende, at kollegerne på arbejdspladsen, medlemmerne, tager på sig at bakke deres lokale tillidsrepræsentant op i arbejdet. Både i stort og småt. Når det går godt. Og særligt, når det er svært.

På det seneste har vi set et eksempel på en større erhvervsskole på, hvor meget power medlemmerne faktisk har, når et stort flertal underskriver et fælles brev til ledelsen om forhold på skolen. Forhold, som bare ikke er ok. Et stærkt lokalt fællesskab, som bakker op på tillidsrepræsentanternes arbejde for ordentlige vilkår, kan man ikke som ledelse komme udenom.

Hverdagen med lov 409 efterspørger et sådant fællesskab på vores arbejdspladser. Med det får vi stærkere tillidsrepræsentanter, som kan arbejde for medlemmernes vilkår med den opbakning og respekt, de har brug for, og som de i øvrigt i den grad fortjener.

Undersøgelse af afskedigelsessager på produktionsskolerne

Produktionsskolerne er ikke så hårdt ramt af lov 409; den har ikke betydet så væsentlige ændringer i arbejdsforholdene. Men det betyder overhovedet ikke, at medlemmer og tillidsrepræsentanter har det nemt på i hvert fald en række produktionsskoler. Et eksempel på problemer er omfanget af afskedigelsessager.

Det viser sig nemlig, at denne skoleform de senere år har haft ca. lige så mange afskedssager som erhvervsskolerne – og det på trods af, at antallet af ansatte kun udgør 1/5.

Hovedbestyrelsen besluttede derfor at gennemføre en undersøgelse af disse afskedssager på produktionsskolerne.

Formålet med undersøgelsen var at:

- Give et samlet billede af hvor mange ansatte på produktionsskoleområdet, som har været involveret i en afskedigelsessag.
- Give et billede af hvor mange af de berørte ansatte, som er medlemmer af Uddannelsesforbundet.
- Undersøge om der er nogle skoler, som har et stort antal sager i forhold til skolens størrelse.
- Undersøge hvilke begrundelser, som er anvendt som grundlag for opsigelse.

Undersøgelsen omfatter perioden 2012 – 2014, og den viser bl.a., at der er påfaldende mange afskedssager, hvor begrundelsen er i medarbejderes forhold og ikke i skolens, og bl.a. at visse skoler har helt uforholdsmæssigt mange afskedssager.

For 2014 er der endvidere foretaget en opgørelse af værdien af de indgåede aftaler i afskedssager i form af godtgørelse, fritstilling, uddannelse og outplacement (konsulenthjælp til at få nyt arbejde). Opgørelsen viser, at det giver rigtigt meget god mening at være medlem af den forhandlingsberettigede organisation.

Hovedbestyrelsen behandlede resultatet af undersøgelsen på mødet i april. Nu skal den endelige rapport drøftes på et møde mellem sektionsbestyrelsen og Ledergruppens bestyrelsesmedlemmer fra produktionsskoleområdet. Herefter drøftes resultatet af undersøgelsen med samarbejdspartnere på produktionsskoleområdet som ForstanderKredsen og ProduktionsSkoleForeningen.

Kamp mod udlicitering til arbejdsgivere uden OK

Som I ved, udliciterer en del af landets kommuner deres sprogcentervirksomhed, og det er oftest lavestbydende, der vinder. Som de fleste af jer også ved, findes der i dag to firmaer, der driver sprogcentre rundt om i landet, uden at de har overenskomst for lærerne - med LC.

Det drejer sig dels om UCplus, som vi har etableret blokade mod, og det drejer sig om A2B, der efter et længere forhandlingsforløb med os sprang i målet – og sprang i favnen på HK. De tiltrådte HK's "Funktionæroverenskomst for handel, viden og service". Forbundet arbejder stadig sammen med LC på at ændre dette forhold.

UCplus tilbyder lige nu vilkår, der svarer nogenlunde til de overenskomstdækkedes. Men det er jo på arbejdsgivernes nåde og kan ændres igen, hvis arbejdsgiverne finder det nødvendigt – fx af konkurrencehensyn.

Lærerne hos A2B har vilkår, der på mange måder er dårligere end de vilkår, som de overenskomstdækkede lærere har. A2B har altså en klar konkurrencemæssig fordel, og den betales af lærerne.

Heldigvis er der i kommunerne en voksende opmærksomhed på at undgå social dumping. Vi oplever en vis lydhørhed for, at der skal konkurreres på fair medarbejdervilkår. I Odense, hvor

bl.a. UCplus var indbudt til at byde på sprogcentervirksomheden, havde kommunen fx stillet krav om, at dem, der skulle byde, skulle kunne bevise, at de ikke havde ringere vilkår, end der er på LC's overenskomst for sprogcentre. Og så var A2B ude af det spil. Men UCplus var ikke, og det er oplagt, at det for os er fuldstændigt uacceptabelt, at kommunerne udliciterer til arbejdsgivere uden overenskomst.

De lokale tillidsrepræsentanter tog initiativ til en demonstration i Odense, og forbundet bakkede op. Demonstrationen blev afholdt sammenfaldende med møde i Odenses kommunalbestyrelse. Samtidigt holdtes TR-kursus for foreningsområdet og heldigvis i Odense. Så kurset blev aflyst et par timer, og forenings-TR'erne deltog. Demonstrationens paroler var: Ingen undervisning uden overenskomst! UCplus vil ikke indgå OK med lærerne. Lærernes fagforening – Uddannelsesforbundet – har i flere år forsøgt at få OK med UCplus, men de siger hårdnakket nej! Vi vil ikke betale for, at sprogcentre konkurrerer hinanden ned i pris! og alle har ret til en OK!

Der er ingen tvivl om, at demonstrationen synliggjorde for en række kommunalbestyrelsesmedlemmer, at de kunne være på vej til at udlicitere til en virksomhed uden ok.

Odense kommune har endnu ikke truffet beslutning, og vi krydser fingre.

Vores kamp mod kommunernes udlicitering generes imidlertid noget af de arbejdsretlige regler, der siger, at man ikke må opfordre kunderne til at boykotte en virksomhed, som man er i faglig strid med. Vi må altså ikke opfordre kommunerne til ikke at handle med UCplus. Men man må heldigvis gerne orientere offentligheden om sagen, så derfor er vores vej, at sektionsformanden konsekvent skriver læserbreve i de lokale medier, når vi bliver opmærksomme på en kommende udlicitering, og demonstrationsvejen har jo også vist sig farbar.

Det her er en kamp, der har forbundets store opmærksomhed!

Finansiering, styring og tilsyn af danskuddannelser

Finansiering af danskuddannelserne

Gennem det sidste halve års tid er der blevet offentliggjort en række rapporter om danskuddannelserne. Rapporterne er simpelthen kommet som perler på en snor, og generelt har rapporterne givet ny næring til den kritik, som Uddannelsesforbundet gennem mange år har haft af udlicitering af danskuddannelserne samt kommunernes manglende tilsyn med de samme danskuddannelser. Den store analyse-aktivitet på området er bl.a. et resultat af forbundets intensive arbejde på området.

Danskuddannelsesområdet er et af de områder, hvor vi gennem mange års møjsommeligt arbejde nu har opnået flere positive resultater. Jeg tror, at vi kan tillade os at sige, at uden vores indsats, havde vilkårene på området været en del dårligere, end de er i dag. Det store problem er imidlertid stadig udliciteringen af danskuddannelserne.

Vi har i mange år kæmpet for at få samme finansieringsform som alle andre uddannelsesområder. Der kan siges en hel masse negativt om taxameterfinansiering, men i forhold til den rene priskonkurrence via udlicitering, så er det at foretrække. Forbundets arbejde har kunnet ses i:

- Artikler og debatindlæg i pressen,
- interviews i radio og tv,
- indlæg i de ministerielle udvalg, hvor vi er repræsenteret,
- møder med de politiske partier og
- og møder med de relevante ministre.

I maj 2013 indgik regeringen og Enhedslisten en aftale om midlertidig arbejdsmarkedsydelse. Vi kan tage en del af æren for, at det i den forbindelse blev aftalt, at der skulle iværksættes en analyse, som skulle belyse, om indførelse af centralt fastsatte taxametre ville være hensigtsmæssigt for at skabe en mere ensartet kvalitet i danskundervisningen. Analysen kunne med vores briller ses som en mulig platform til at argumentere videre ud fra.

Analysen blev offentliggjort i januar i år. Analysen baserer sig på en gennemgang af beståelsesprocenter og gennemsnitskarakterer for modultest i perioden fra 2010 til 2013. I 2010 fjernede regeringen nemlig de finanslovsfastsatte vejledende takster, med det resultat at kommunerne fik endnu mere fokus på priskonkurrencen.

Analysen viser, at såvel beståelsesprocenter som gennemsnitkarakterer er steget i perioden 2010 – 2013, og det konkluderes, at der derfor ikke er grund til at ændre finansieringsformen. Konklusionen er paradoksalt, da analysen netop også fremhæver, at resultaterne kun omhandler selve prøveaspektet – og ikke andre aspekter af kvaliteten i danskuddannelserne.

Vores synspunkt er, at takststrukturen på danskuddannelserne indebærer, at de lave takster tvinger sprogcentrene til "teaching to the test", idet den lave pris fører til et lavere undervisningstimetal til kursisterne samtidig med, at finansieringsformen kræver beståede tests for at udløse den anden halvdel af modultaksten. Kursisterne får altså en undervisning, der alene har fokus på testen. Det betyder, at kursisterne risikerer at miste den brede tilgang til det danske sprog og til samfundsforståelse, hvilket i sidste ende får uheldige konsekvenser for integrationen. Formålet med danskuddannelse er bredere end blot snæver sproglig kvalificering til testen. Det handler i høj grad om at kunne klare sig som borger i Danmark, og om at komme i beskæftigelse eller uddannelse – og det er indikatorer, der ikke indgår i analysen, og derfor kan analysen efter Uddannelsesforbundets mening ikke anvendes til at vurdere, hvilken finansieringsform danskuddannelserne bør have.

Kommunerne og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) har den opfattelse, at konkurrencesituationen på området indebærer, at kommunerne altid får den bedste kvalitet til den bedste pris, men en evaluering, som Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) har lavet af danskuddannelserne, når frem til noget andet.

EVA skriver bl.a. i sin evaluering, at modultakstfinansieringen indebærer et incitament til, at sprogcentrene arbejder i henhold til "teaching-to-the-test", og EVA peger på, at bekendtgørelsen ikke giver klare rammer og retning for arbejdet med danskuddannelseslovens integrative formål. EVA's rapport understøtter dermed Uddannelsesforbundets kritik af finansieringsformen og

myndighedernes manglende klarhed i forventningerne til undervisningens kvalitet og efterlevelse af lovens formål.

Tilsyn med danskuddannelserne

Ud over takstproblemstillingen har vi gentagne gange i alle relevante fora pointeret, at kommunerne mangler et effektivt tilsyn med danskuddannelserne. Kommunerne prioriterer ikke tilsynet, og de har ikke den nødvendige ekspertise ansat.

Vi blev inviteret til at komme med input til Statsrevisorerne, da de sidst undersøgte integrationsarbejdet, og vi kunne af deres afrapportering se, at de havde lyttet. Statsrevisorerne udtaler nemlig følgende kritik af tilsynet med danskuddannelserne: "At der fortsat er problemer med kommunernes tilsyn med kvaliteten af danskuddannelsen, skønt Undervisningsministeriet har vidst det siden 2007". Det er en iøjnefaldende hård kritik af ministeriet og kommunerne. Ministeriet har arbejdet med problemstillingen, men helt klart ikke med det ønskede resultat, og vi vil i den kommende tid selvfølgelig sætte fokus på, om der bliver taget yderligere skridt. Det må være sådan, at en så hård kritik af det manglende tilsyn må få ministeriet og kommunerne til at reagere. Det vil jo være et demokratisk problem, hvis en kritik fra de politisk valgte statsrevisorer ikke får konsekvenser for administrationen og lovgivningen. Det vil vi holde ministeriet og kommunerne fast på.

Det nationale institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning (KORA) har i en anden rapport fra i år bl.a. set på tilsynet med danskuddannelserne. KORA konstaterer i lighed med Statsrevisorerne, at der er store problemer med det kommunale tilsyn, og at problemet med manglende tilsyn er blevet værre med årene. De foreslår derfor, at Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen udarbejder en eller flere tjeklister, som kommunerne kan anvende i tilsynet med danskuddannelserne. De foreslår, at listerne skal udarbejdes på en sådan måde, at de kan anvendes af personale uden de fornødne kvalifikationer, samtidig med at listerne skal udformes, så den enkelte kommune kan plukke i listerne for på den måde at udarbejde en tjekliste, der svarer til den enkelte kommunes behov.

Det er selvfølgelig positivt, at KORA også pointerer, at kommunernes tilsyn er ikke-eksisterende, men jeg er ikke særligt tilfreds med deres løsningsforslag. Jeg tror ikke, at en kommune blot ved hjælp af en tjekliste kan føre et ordentligt og nødvendigt tilsyn med danskuddannelserne. Det kræver simpelthen, at kommunerne har personale ansat med de fornødne pædagogiske og sproglige kvalifikationer.

Under alle omstændigheder er vi tilfredse med, at der gennem denne perlerække af analyser nu er sat fokus på en række af de problemer, som vi har peget på gennem mange år på danskuddannelserne, og vi er naturligvis også tilfredse med, at vi på den måde har fået endnu mere tyngde i vores synspunkter om, at udliciteringerne skaber dårligere vilkår for kursisterne, som med "priskrigens" konsekvenser ikke nødvendigvis får de brede dansksproglige kundskaber samt samfundsforståelse, der er nødvendig for en ordentlig integration i det danske samfund.

Udliciteringerne giver også medlemmerne dårligere betingelser for at udøve deres profession og med dårligt arbejdsmiljø til følge.

HB har på sit møde i april besluttet at få gennemført en afdækning af muligheden for en anden styringsmodel for danskuddannelserne. Vi vil inddrage ekspertbistand til afdækningen. Desuden har HB besluttet at afholde en konference i efteråret for at synliggøre dels resultatet af de nyligt offentliggjorte rapporter og dels forbundets eventuelle forslag til en anden styringsmodel.

Implementeringen af reformen – i praksis

Og så til EUD-reformen

Det store arbejde med at oversætte EUD-reformen ude på skolerne foregår nu. De endelige uddannelsesbekendtgørelser er lige blevet færdige, og nu foregår det store arbejde, hvor I skal få det til at fungere i undervisningen og i vejledningen.

Hidtil har meget af forberedelsen til reformen foregået på chefgangene, og der er stor forskel på, hvordan og hvor meget de lærere, der konkret skal udvikle undervisningen, er inddraget i oversættelsen af reformen lokalt.

Undervisningsministeriet har forsøgt at understøtte implementeringen af reformen ude på skolerne. De har ansat læringskonsulenter og afholder aktiviteter, som skal understøtte arbejdet med at omsætte reformen i praksis. Blandt andet har de iværksat et kursusforløb "Skoleudvikling i praksis" for et udvalg af lærere og ledere på erhvervsuddannelserne. Men der er en tendens til, at det primært er konsulenter, ledere og mellemledere, der deltager i Undervisningsministeriets kurser og konferencer og kun i begrænset omfang de undervisere og vejledere, som skal omsætte reformen i mødet med eleverne.

Alt for mange af de lærere og vejledere, der skal tilrettelægge undervisningen og vejlede kommende elever, oplever, at de står alt for alene og med alt for mange uafklaretheder. Spørgsmålene viser sig, når reformen skal omsættes i konkrete uddannelsesforløb, og når elever, der søger vejledning, ikke passer ind i de kategorier, reformen arbejder med. Nu, hvor reformen konkret skal udrulles, opstår der derfor en række specifikke spørgsmål om fortolkning af lovgrundlaget, og svarene når ofte ikke ud til dem, der skal bruge dem.

For Uddannelsesforbundet er det afgørende, at alle vejledere og lærere bliver klædt på til opgaven med at oversætte reformen i praksis. I skal have fyldestgørende information og rammer, herunder tid og mulighed for samarbejde, der gør det muligt at omsætte reformen og få den til at fungere konkret i hverdagen ude på skolerne. Vi forsøger derfor, så godt vi kan at få afklaret uklarheder i lovgrundlaget og sikre, at den relevante information når hele vejen ud til jer, der skal bruge den.

Uddannelsesforbundet har fx via REU's følgegruppe over for ministeriet påpeget, at der er behov for større lydhørhed og hurtigere svartid på lærernes spørgsmål. Dette har blandt andet affødt, at ministeriet er blevet mere opsøgende over for lærernes og vejledernes konkrete behov, når de skal skrive deres nyhedsbrev.

Uddannelsesforbundet har i foråret desuden arrangeret to medlemsmøder, hvor undervisere og vejledere kan stille konkrete spørgsmål direkte til læringskonsulenter fra Undervisningsministeriet. Møderne giver mulighed for umiddelbar afklaring af de konkrete spørgsmål. Samtidig bidrager medlemsmøderne til en øget opmærksomhed hos Undervisningsministeriet på, hvilke udfordringer

der melder sig, når reformen skal ud og virke i praksis, så Undervisningsministeriet kan afklare uklarheder i lovgrundlaget og forbedre deres informationsindsats rettet mod skolerne.

For at understøtte jeres lokale arbejde med reformen blev der på dette forårs TR-kursus holdt oplæg og lavet workshops rettet mod at understøtte arbejdet med reformen ude på skolerne og erfaringsudveksling skolerne imellem. Både i forhold til nogle af de dele af reformen, der drejer sig om indholdet i uddannelserne og det, som drejer sig om rammerne for arbejdet i uddannelserne fx lærerkvalificering og skolernes kvalitetsarbejde.

Målsætningen om, at de faglærte i fremtiden skal være dygtigere, og at erhvervsuddannelserne fremover skal tiltrække nogle nye elevgrupper, nemlig nogle af dem der i dag vælger erhvervsuddannelserne fra og gymnasiet til, har ført til, at kravene til eleverne på erhvervsuddannelserne er skruet i vejret. Med reformen er der indført optagelseskrav til erhvervsuddannelserne, som betyder, at det er blevet sværere at komme ind og starte på en erhvervsuddannelse. Samtidig er der indført overgangskrav fra grundforløb til hovedforløb, som betyder, at det bliver sværere at blive optaget på mange hovedforløb. Reformen har også haft til hensigt at forhindre, at nogle elever bliver hængende i grundforløb, og derfor har man valgt at fjerne muligheden for at forlænge grundforløbet og sat grænser for, hvor mange gange en elev kan påbegynde et grundforløb.

Med reformen er der sket et skift i den rolle erhvervsuddannelserne skal spille i det samlede uddannelsessystem. Tidligere havde erhvervsuddannelserne til opgave at sikre, at alle unge havde mulighed for at få en ungdomsuddannelse, og dermed havde erhvervsuddannelserne et stort ansvar for at inkludere alle unge. Fremover skal erhvervsuddannelserne koncentrere sig om de unge, der er kvalificerede til at gennemføre en erhvervsuddannelse, og som kan leve op til adgangskrav og overgangskrav – det ligger således som et centralt mål i reformen, at erhvervsuddannelsessystemet skal være mere eksklusivt, og at det er andre skoleformer, som skal sikre, at de unge bliver uddannelsesparate, og at alle unge får en ungdomsuddannelse.

Uddannelsesforbundet er meget optaget af, at de unge, der ikke længere kan komme ind på en erhvervsuddannelse, ikke lades i stikken, men får andre relevante uddannelses tilbud.

Uddannelsesforbundet er også meget optaget af, at EUD-reformen ikke må føre til blindgyder i uddannelsessystemet. Det bliver en udfordring at sikre, at ingen ender i en blindgyde, hvor de har opbrugt deres tre muligheder på grundforløbet uden at kunne opfylde overgangskravene og dermed adgang til et hovedforløb og altså mulighed for at gennemføre en uddannelse.

De skærpede krav betyder, at der opstår behov for at skabe tilbud til de elever, som har brug for ekstra hjælp for at kunne indfri hhv. optagelseskrav og overgangskrav, og at der bliver behov for en styrket vejledningsindsats. Her har alle forbundets skoleformer samt UU en væsentlig rolle at spille.

Da mange ikke opfylder adgangskravet om, at man skal have opnået karakteren 02 i dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøve, afsatte Regeringen midler til forøget aktivitet på almen voksenuddannelse (AVU). Dette skal sikre, at flere får mulighed for at opkvalificere sig og opnå de nødvendige kompetencer til at kunne blive optaget på en erhvervsuddannelse. Derudover kører der udviklingsprojekter rundt om i landet med forsøg med erhvervsbetonede AVU-forløb, som tilrettelægges i samarbejde med erhvervsskolerne.

Overgangskravene kan meget vel vise sig at blive et meget større problem end 2-tallet, og flere VUC'er overvejer at udvide forberedelsesforløbenes fokus på 02 i dansk og matematik til andre fag og niveauer. Dette skyldes de nævnte høje overgangskrav til hovedforløbene på EUD, som mange af kursisterne vil have svært ved at opnå på 20 eller 40 uger på grundforløbet.

I forbindelse med EUD-reformen etableres desuden forskellige erhvervsrettede 10-klassesforløb. I forbindelse med disse overgangsforløb vil bl.a. Ungdomsskolen have en betydningsfuld rolle og være en væsentlig aktør i forbindelse med såvel udvikling af udbuddet af de erhvervsrettede 10. klasser-forløb/elementer, som gennemførelse af forløbene. Uddannelsesforbundet har i forbindelse med bekendtgørelsesarbejdet bl.a. foreslået, at det – for at sikre og styrke kvaliteten af undervisningen på EUD10 og den kombinerede 10.klasse – fremgår tydeligt af bekendtgørelsen, hvilke krav der stilles til lærer kvalifikationer.

Som en del af EUD-reformen har man jo også vedtaget en ny kombineret ungdomsuddannelse. Den er tiltænkt de unge, der er uddannelsesparate, men som ikke kan imødekomme optagelseskravene på en erhvervsuddannelse.

Et af de særlige kendetegn ved KUU'en er, at den ikke kan gennemføres af en skoleform alene, men skal bygges op omkring et tværsektorielt samarbejde, hvor produktionsskolerne er tiltænkt en central placering.

I foråret har man godkendt de konsortier, der skal udbyde KUU i de 20 udbudsområder. Udfordringen er nu at få udviklet sammenhængende uddannelsesforløb for KUU-eleverne på en måde, der tager udgangspunkt i og skaber synergi mellem de forskellige skoleformers styrkeområder. Men en forudsætning for dette er, at der bliver skabt rammer, som understøtter det konkrete samarbejde mellem undervisere på tværs af de forskellige skoleformer.

På TR-temakurset blev der afholdt en workshop om KUU'en, og på den baggrund arbejder Uddannelsesforbundet på at etablere netværk mellem tillidsrepræsentanter fra de forskellige skoleformer, der er involveret i KUU'en inden for de 20 udbudsområder.

Andre aktuelle udfordringer i forhold til KUU'en er at sikre, at den reelt styrker de unges fremtidige muligheder og at sikre, at KUU bliver et alternativ til og ikke en erstatning for de eksisterende uddannelses tilbud – en udfordring der måske særligt gælder EGU'en og måske også de ordinære produktionsskoleforløb.

En anden udfordring, Uddannelsesforbundet fortsat vil sætte fokus på, er, om der med et årligt maksimalt optag af 2.500 KUU-elever er tilstrækkelig volumen i KUU'en til at imødekomme behovet hos de unge, som ikke længere kan starte direkte i en erhvervsuddannelse grundet adgangskravene.

Afledt af reformen er der oprettet et nyt råd for Ungdomsuddannelse. De skal se bredt på uddannelse til unge. Her er Uddannelsesforbundet også repræsenteret, og det er glædeligt at konstatere, at det første arbejde, rådet har kastet sig over, netop har fokus på, den samlede vifte af tilbud, der findes – hvad findes, hvad virker og til hvem?

Uddannelsesforbundet har både i relation til arbejdet i ungdomsuddannelsesrådet og i REU fortsat fokus på at sikre, at KUU ikke medfører en fortrængning af de andre tilbud, og på at fastholde bredden i de tilbud som er målrettet de unge, som af mange forskellige årsager ikke kan tage den lige og lette vej gennem uddannelsessystemet.

Også i relation til den seneste rapport fra Carsten Kock-udvalget er der grund til at være opmærksom på de unge på kanten. Fokus for Uddannelsesforbundets indsats er her, og for så vidt også i andre sammenhænge, at der ikke må etableres økonomiske refusionsordninger, der skaber barrierer for etablering af tilbud, der kan sikre, at alle unge kan få et uddannelses- og/eller vejledningstilbud, så den unge kan komme videre i uddannelse eller finde en plads på arbejdsmarkedet.

EUD-reformen har ikke kun betydning for de unge. Som en del af EUD-reformen erstattes GVU'en af en Erhvervsuddannelse for Voksne (EUV), som er særligt tilrettelagte erhvervsuddannelser for voksne fra 25 år. Men EUV'en afventer EUD, så for nærværende er vi ikke nået i nærheden af udmøntningen, selvom EUV'en træder i kraft til august. Vi har specielt tilbage at se, hvordan afkortningen på mindst 10 % af de voksnes forløb udmøntes.

Vi har vedvarende understreget, at det er væsentligt, at EUV tilrettelægges med udgangspunkt i voksenpædagogiske miljøer, med et voksenpædagogisk afsæt og med inddragelse af de voksnes arbejdserfaringer. Forbundet vil stå vagt om de voksnes interesse i, at de nødvendige voksenpædagogiske miljøer etableres og/eller fastholdes.

Et centralt indsatsområde i EUD-reformen, som Forbundet er meget optaget af, er lærernes kompetenceudvikling: Alle skal have efteruddannelse svarende til 10 ECTS-point inden 2020.

Uddannelsesforbundet har arbejdet for, at kompetenceløftet skal være formelt kompetencegivende og erhvervspædagogisk. For at sikre det formelle kompetenceløft har vi betonet vigtigheden af, at den uddannelse, som midlerne kan bruges til, skal svare til 10 erts. Arbejdsbyrden er 10 erts, og det vil sige, at den tid, der skal bruges på deltagelse i kurser, læsning af pensum, arbejde med opgaver og eksamen, svarer til 1/6 årsværk. Den holdning deles af både Undervisningsministeriet og NCE, men det er jo op til skolerne selv, hvordan de organiserer medarbejdernes mulighed for at deltage i uddannelsen. Og der er stor forskel på, hvordan det i praksis organiseres på skolerne. Reel mulighed, for at deltage i uddannelse, kræver, at I også har tid til de øvrige aktiviteter, der udgør en central del af uddannelsen, jf. Vibes understregning af dette på TR-kurset i marts.

Uddannelsesforbundet har i det sidste års tid deltaget i mange møder i Undervisningsministeriet om lærernes kompetenceløft. Vores fokus har været, at hvis skolerne og lærerne skal have maksimalt udbytte af kompetenceudviklingen, skal den foregå i tæt samspil med lærernes daglige praksis. Derudover har vores fokus været rettet mod at sikre, at kompetenceudviklingen er strategisk, så kompetenceudviklingen medfører varige forandringer af undervisningen i praksis og i rammerne for den. Det er en stor og vanskelig opgave, som mange skoler arbejder med for nuværende. Det kræver planlægning og dialog i såvel SU som mellem trere og lærerne og de pædagogiske ledere.

Et af de punkter, hvor EUD-reformen adskiller sig fra tidligere reformer inden for området, er ved dens fokus på resultatopfølgning. Dette indebærer, at der er sat en del midler af til løbende evaluering og følgeforskning. Uddannelsesforbundet er repræsenteret i den følgegruppe, som skal følge evalueringen til dets afslutning i 2020.

Uddannelsesforbundet arbejder i REU og i følgegruppen for, at de evalueringer, der laves, skal kunne bruges til at understøtte lærernes fortsatte arbejde med at oversætte og udfolde elementerne i reformen konkret i deres undervisning. Det er vigtigt, at der bliver samarbejdet om

oversættelsen af de overordnede strategier og det fælles pædagogisk didaktiske grundlag til konkret udvikling af nye uddannelsesforløb og indsatser.

Partnerskabsaftale med foreningen Det Sociale Netværk

Rigtigt mange af Uddannelsesforbundets medlemmer arbejder med unge mennesker, som har personlige, psykiske og sociale problemer. Forbundets konference i september om Inklusion af psykisk sårbare unge og vores voldsomt efterspurgte såkaldte diagnosekurser understreger forbundets engagement i disse unge og i medlemmernes mulighed for at kunne yde en eller anden form for hjælp.

Poul Nyrup Rasmussen, som indtil for nyligt var formand for Det Sociale netværk og nu er protektor for netværket, var indleder på Inklusionskonferencen. Han fattede her interesse for forbundet og vores skoleformer og medlemmer. Han inviterede derfor sig selv og andre repræsentanter fra Det Sociale netværk til møde hos os. Formålet var at drøfte, hvordan de og vi sammen kan bidrage til, at de kan komme i kontakt med vore skoler og medlemmer samt i fællesskab understøtte en mere helhedsorienteret, tidlig og forebyggende indsats over for de mange sårbare unge. Vi besluttede at indgå en partnerskabsaftale.

Det Sociale netværk har eksisteret i nogle år og har opbygget en særlig og veldokumenteret erfaring i arbejdet med sårbare unge, hvor unge frivillige og civilsamfundet inddrages, og hvor de unge kan henvende sig anonymt. Forbundets skoler kan have gavn af netværkets indsats, og indsatsen kan være den hjælp, der gør, at den unge gennemfører en ungdomsuddannelse. Det vil være en hjælp for forbundets medlemmer at kende netværkets tilbud og dermed at kunne hjælpe de unge med viden om tilbuddene.

Formålet med partnerskabsaftalen er, at give forbundets medlemmer yderligere handlemuligheder i forhold til de unge. Jeg håber, at partnerskabsaftalen og Det Sociale netværk vil være til gavn for medlemmerne og de unge på vore skoler.

Med disse ord vil jeg afslutte den mundtlige orientering og overlade den til jeres bemærkninger.